

8. Kudriawcewa J. O wzmacnianiu konstytucyjnych ram zabezpieczających prawa dzieci na Ukrainie / J. Kudriawcewa // Acta scientific Ademiae Ostroviensis. – 2013. – № 1. – Sectio A. – S. 355-368.

Кудрявцева О. Конституционные основы защиты прав и свобод ребенка в Украине: опыт, проблемы, перспективы. Статья посвящена актуальным вопросам теории и практики учреждения и функционирования конституционных основ защиты прав и свобод ребенка в Украине. Анализируются истоки и опыт обеспечения прав и свобод ребенка в международных документах, в частности, в Конвенции о правах ребенка 1989 г., и национальных конституциях и законах, а также соответствующая правоприменительная практика. Определяются проблемы обеспечения прав ребенка в условиях проведения антитеррористической операции (АТО) на Востоке Украины. В частности, детей, которые остаются в зоне военного конфликта в населенных пунктах Донецкой и Луганской областей, а также детей-переселенцев. Исследуются перспективы совершенствования конституционных основ защиты прав и свобод ребенка в Украине и обосновываются предложения по совершенствованию Конституции Украины, а также гражданского и семейного законодательства.

Ключевые слова: ребенок, права и свободы ребенка, конституционная правосубъектность ребенка, защита прав и свобод ребенка.

Kudryavtseva O. The Constitutional Bases of Child's Rights and Freedoms Protection in Ukraine: Experience, Problems and Prospects. The article is devoted to the vital theoretical and practical issues of establishment and functioning of the constitutional basis for the protection of rights and freedoms of the child in Ukraine. The origins and experience in ensuring the rights and freedoms of the child in international documents, in particular the Convention on the Rights of the Child of 1989, national constitutions and laws, and appropriate legal practice, are analyzed. Problem of ensuring the rights of the child during counterterrorism operation (CTO) in the Eastern part of Ukraine are stated. In particular, problem of the children who remain in the war zone in the cities of Donetsk and Lugansk regions, as well as of the children-migrants, is uncovered. The author researched the prospects of improving constitutional principles for protecting the rights and freedoms of children in Ukraine and grounded proposals to improve the Constitution of Ukraine, civil and family law.

Key words: child, rights and freedoms of the child, the constitutional legal capacity of the child, protection of the rights and freedoms of the child.

УДК 001.92:351.811(477)

В. Микулець

Єдиний інформаційний простір: формування та застосування у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні

У статті проаналізовано поняття «єдиний інформаційний простір» і інтерпретовано його зміст до потреб нормативно-правового забезпечення дорожнього руху в Україні, визначено особливості формування та застосування його в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Встановлено, що єдиний інформаційний простір безпеки дорожнього руху України існує як органічна складова світового і європейського інформаційних просторів, що поєднує ефективне застосування транскордонної інформаційної інфраструктури, врахування національних інтересів і економічної доцільності, підтримання належного рівня інформаційної безпеки.

Ключові слова: інформація, інформаційне суспільство, єдиний інформаційний простір, безпека дорожнього руху, державтоінспекція.

Постановка проблеми. Інформатизація дорожньої галузі на сьогодні є одним з головних пріоритетів України, метою якої є побудова інформаційного суспільства, орієнтованого на інтереси людей, відкритого для всіх і спрямованого на розвиток. Завданням інформатизації є допомогти кожному у створенні і накопиченні інформації та знань, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, надати можливість людям повною мірою реалізувати свій потенціал, який сприяє суспільному і особистому розвитку, підвищенню якості життя.

Державна служба автомобільних доріг України має на меті сприяти формуванню державної політики у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху та її реалізації на території держави, адже від ефективності цього управління багато в чому залежить соціально-економічний розвиток нашої держави.

Розвиток інформаційного суспільства залежить від формування та розширення єдиного інформаційного простору. Його структура – це територіально розподілені центральні та регіональні інформаційні ресурси, основу яких складають обласні бази та банки даних, засоби обробки та аналізу даних, а також засоби телекомунікаційного зв'язку (локальні, обласні та районні мережі), що об'єднують їх у єдине ціле і забезпечують обмін даними між ними та віддалений доступ фахівців дорожньої галузі і населення до необхідної інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інформатизації у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху стала об'єктом дослідження багатьох учених, серед яких І. В. Арістова, В. М. Брижко, В. Д. Гавловський. Детальним вивченням питань інформаційного забезпечення, зокрема щодо формування та застосування єдиного інформаційного простору займалися О. В. Литвиненко, І. Ф. Бінько, В. М. Потіха М. Я. Швець, В. С. Цимбалюк, Р. А. Калюжний та інші.

Але, не зважаючи на значні наукові здобутки з даної теми, проблемні питання та розробки щодо інформаційного забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні не знайшли системного, комплексного відображення і носять епізодичний характер. Це свідчить про актуальність теми дослідження.

Мета публікації – проаналізувати особливості формування єдиного інформаційного простору та дослідити його можливості у забезпеченні безпеки дорожнього руху в Україні.

Виклад основних положень. Єдиний інформаційний простір — це сукупність баз і банків даних, технологій їх ведення та використання, інформаційно-телекомунікаційних систем і мереж, що функціонують на основі єдиних принципів і за загальними правилами, що забезпечує інформаційну взаємодію організацій і громадян, а також задоволення їх інформаційних потреб [1].

Значення контенту інформаційного простору змінювалося з часом виникнення України як юридично суверенної держави. До розпаду Радянського Союзу на всій його території, з Україною включно, був єдиний тоталітарний, комуністично-радянський інформаційний простір, де використовувалася лише та інформація, яка відповідала ідеології пануючої авторитариської партії. З набуттям незалежності в Україні почав формуватися свій власний національний інформаційний простір. Проте він поки що продовжує залежати від «інформаторів» інших країн.

Аналіз сучасних тенденцій розвитку суспільних відносин дозволяє стверджувати, що одним із найперспективніших напрямків розвитку глобального інформаційного суспільства є формування національного єдиного інформаційного простору у різних сферах життєдіяльності країни. Це у повній мірі відноситься і до розуміння змісту як правової категорії поняття «єдиний інформаційний простір підтримки безпеки дорожнього руху в Україні».

Українські дослідники зосереджують свою увагу на тому, що інформаційний простір має комплексні системні ознаки: є основою соціально-економічного, політичного і культурного розвитку та безпеки України. Ефективний національний інформаційний простір повинен забезпечити побудову інформаційного суспільства в країні і достойне входження її у світовий інформаційний простір, не як об'єкта, а як суб'єкта геополітики.

Для досягнення поставленої мети необхідно сформувати зміст інформаційного простору як юридичної категорії для структуризації теоретико-правових основ інформаційної підтримки безпеки дорожнього руху в Україні. Чинне законодавство, з точки зору юридично-догматичного підходу, не визначає правового статусу якогось формулювання інформаційного простору України. Зазначене породжує проблему однозначного розуміння його як важливої ознаки й передумови формування інформаційного суспільства, входження України у світове інформаційне співтовариство, одного із головних чинників збереження інформаційного суверенітету, зміцнення державності та підтримки національної безпеки України.

У ст. 4 проекту Закону України «Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України» під національним інформаційним простором України пропонується розуміти у змісті як сферу (об'ємний простір), де здійснюються інформаційні процеси з поширенням юрисдикція України [5].

У проекті «Концепції (Основах державної політики) інформаційної безпеки України», розробленій Українським центром економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова запропоновано для юридичного визначення розуміння інформаційного простору України як середовища, де здійснюється продукування, зберігання та поширення інформації з розповсюдженням юрисдикція України [8].

Обидві редакції поняття «інформаційний простір України», на нашу думку, не враховують основних елементів національного інформаційного простору та його функціонального навантаження. А віднесення до національного інформаційного простору лише середовища де розповсюджується

юрисдикція України, є своєрідною перепорою для інтегрування у світовий інформаційний простір, де діють норми міжнародного права, а за ним мають захищатися і національні інтереси України.

Світовий досвід і сучасні вітчизняні наукові дослідження свідчать про те, що сформувати юридично обґрунтоване поняття «інформаційний простір України» можна лише враховуючи положення теорії множинності у складі системного підходу через множинність елементів інформаційної сфери людини, суспільства, держави та комплексні функціональні напрями державної діяльності, що корелюються з поняттям «національна інформаційна сфера» і виходячи виключно із основ (принципів) прояву суверенного права країни на самостійне й незалежне вирішення цього питання.

Грунтуючись на зазначених теоретико-методологічних засадах, на наш погляд, інформаційний простір України у сфері безпеки дорожнього руху є таким середовищем, де здійснюється виробництво, збирання, зберігання, поширення та використання інформації про дорожній рух та його безпеки. Цей простір складається з правової інформації про правила дорожнього руху, про рівень правопорушень, у тому числі злочинності на дорогах, заходи профілактики правопорушень, про органи і підрозділи які відповідальні за дотримання доріг у належному стані безпеки, про умови, в яких вони здійснюють свої повноваження та значною мірою впливає на рівень і темпи соціально-економічного, науково-технічного і культурного розвитку країни.

Із зазначеного багатоманіття ознак інформаційного простору та його складності за критеріями визначення можна констатувати, що єдиний інформаційний простір безпеки дорожнього руху це багатоаспектна проблема. Вона потребує розв'язання різноманітних задач: створення єдиної нормативної бази, створення відповідних засобів інформаційних технологій і забезпечення їх надійного функціонування, об'єднання і розвиток існуючих інформаційно-аналітичних ресурсів, що призначені для забезпечення ефективної управлінської діяльності.

Аналіз складових інформаційного простору безпеки дорожнього руху дозволяє зробити узагальнення, що він складається: з територіально розподілених центральних і регіональних інформаційних ресурсів, де основою є технологічно різноманітні загально державні та обласні бази даних, засоби обробки та аналізу їх; різноманітні засоби телекомунікаційного зв'язку (локальні, обласні, районні мережі), що забезпечують обмін даними.

Основні положення формування та використання єдиного інформаційного простору, що закріплені Конституцією України, покладено в основу ряду законодавчих актів [4, 46-51]. Проте, з точки зору правової інформатики [1, 119] єдиний інформаційний простір є множиною баз даних, технологій їх ведення і застосування, інформаційно-телекомунікаційних систем та мереж, які функціонують на основі єдиних принципів за загальними правилами забезпечення взаємодію різних організацій і громадян для задоволення їх інформаційних потреб.

Розвиток єдиного інформаційного простору безпеки дорожнього руху України потребує вирішення складних організаційних і техніко-технологічних питань, значних витрат. При цьому необхідно враховувати соціально-економічні, правові і політичні аспекти інформатизації суспільства, що впливають на формування та інтеграцію у світовий інформаційний простір, у тому числі у сфері безпеки дорожнього руху.

Як свідчать дослідження практики, в Україні формування єдиного інформаційного простору у сфері безпеки дорожнього руху через інформатизацію здійснюється повільно. Так, порівняння інформатизації в ДАІ з інформатизацією суспільства, держави свідчить про подібність їх і визначається наявністю ряду серйозних проблем зумовлених незацікавленістю перших керівників держави та структурних органів ДАІ у впровадженні новітніх наукових досягнень у сфері дорожнього руху. У комплексі такі проблеми можна умовно сформулювати наступним чином: недостатнє наукове та кадрове забезпечення; недостатнє матеріально-технічне забезпечення, наявність застарілої комп'ютерної техніки; нормативна розпорошеність законодавчої бази щодо інформаційної підтримки безпеки дорожнього руху; «інформаційна нерівність» – різниця у доступі до інформаційних комп'ютерних технологій істотно відрізняється серед органів ДАІ великих та малих міст.

Особливу увагу пропонується звернути на те, що кадрове забезпечення інформаційних підрозділів ДАІ, як і органів внутрішніх справ в цілому, нині не відповідає сучасним вимогам і потребує зміни. Тобто розвиток інформаційних технологій потребує і кадрових змін із підготовки фахівців, які будуть працювати в інформаційних службах. Окремими дослідниками звертається увага на те, що основними питаннями під час реорганізації організаційно-кадрового забезпечення інформаційних підрозділів мають стати: питання відсутності інформаційних підрозділів у міських та районних органах, невизначеності підходу до створення таких служб, перекладанні обов'язків

інформаційних підрозділів на інші, необхідності введення нових для обробки спеціальної інформації [3, 108].

На нашу думку для створення єдиного інформаційного простору у сфері безпеки дорожнього руху в Україні має бути розроблено дієві економіко-правові засади. Інформаційний простір безпеки дорожнього руху в країні буде ефективним, якщо він буде інтегрований на основі відповідної державної інформаційної та транспортної політики, спиратися на новітні інформаційні, комп'ютерні, телекомунікаційні технології і технології зв'язку, що забезпечить поступове прямування до побудови інформаційного суспільства в Україні.

Ефективним єдиний інформаційний простір може вважатися, якщо він буде мати належну теоретико-правову основу комплексного змісту. Така теоретико-правова основа нині формується в науці інформаційного права [7], як комплексній галузі права, що основним своїм предметом дослідження вважає процеси пов'язані із побудовою інформаційного суспільства в Україні і входження її у світовий інформаційний простір.

Окремими дослідниками [1, с. 119–130] визначається, що в основі єдиного інформаційного простору знаходяться сегментарні провідні структурні одиниці, такі як: національні інформаційні ресурси та конвертована інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура сформована за принципами Інтернет. Вона формується на основі відкритості електронних інформаційних ресурсів: загально доступних баз даних, архівів, системи депозитаріїв, бібліотек, музеїв і т.п. При цьому сегментарна інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура об'єднує в множинну цілісність: територіально розподілені державні і корпоративні комп'ютерні мережі, телекомунікаційні мережі і системи спеціального призначення та загального користування, мережі і канали передачі даних, засоби комутації та управління інформаційними потоками; інформаційні, комп'ютерні і телекомунікаційні технології – базові, прикладні і забезпечувальні системи, засоби їх реалізації; науково-виробничий потенціал в галузях зв'язку, телекомунікацій, інформатики, обчислювальної техніки для поширення і доступу до інформації, що має певний правовий режим; організаційні структури, включаючи кадри, що забезпечують функціонування і розвиток національної інформаційної інфраструктури; ринок інформаційних технологій, засобів зв'язку, інформаційних продуктів і послуг, як бази інформатизації і телекомунікації; система взаємодії сегментів інформаційного простору України зі світовими відкритими мережами телекомунікації; система охорони і захисту інформації як ключових складових інформаційної безпеки; система масової інформації; система законодавства про інформацію.

Для формування єдиного інформаційного простору безпеки дорожнього руху необхідно створити агреговану інфраструктуру у вигляді сегментарного комплексу центральних і регіональних інформаційно-аналітичних систем, пов'язаних між собою надійними, високошвидкісними телекомунікаційними каналами передавання, отримання, збирання, накопичення, обробка та подання інформації у відповідній технологічній формі для використання. Комп'ютеризований єдиний інформаційний простір безпеки дорожнього руху можна розглядати як один із показників ступеня інформатизації системи, що об'єднує в собі три видові сегменти – підсистем інформаційних просторів. Вони пов'язані з видами функціонування: транспортний засіб, водій, дорога. Уникнення факторів ризику дорожнього аварійності, що належать до даних трьох інформаційних просторів, надасть можливість дорожньому середовищу стати безпечним.

В інформаційному просторі безпеки дорожнього руху в Україні циркулює величезна кількість первинних даних, відомостей, повідомлень, сигнали. Невміння виділяти з них ключові факти і використовувати їх у повсякденній діяльності, спрямованої на досягнення певної мети, може призвести до руйнівних результатів, що нівелюють минулі досягнення. Тому, говорячи про такий простір, варто підкреслити важливість інформації, що виробляється, поширюється, перетворюється у сфері безпеки дорожнього руху.

Варто особливо зазначити, що нерідко зустрічаються випадки надання помилкових відомостей для маніпулювання людьми, суспільством, для їх дезінформування. Ці чинники використовуються свідомо для спотворення реальних справ через замовчування окремих негативних для суспільства фактів, публікацій помилкових повідомлень через їх фабрикування, видаючи за дійсність. У цьому сенсі застосовується і так зване, відредагування повідомлень, додавши різні домисли, інтерпретування фактів у вигідному для маніпулятора світлі. Таке у суспільстві визначається у поняття фальсифікації. Фальсифікацією також можна вважати проявлення вибіркової уваги до фактів відповідно до своєї позиції, що не відповідає дійсності. Одним із способів фальсифікації та дезінформації можна вважати супроводжування матеріалу для публічного подання у ЗМІ заголовком, що не відповідає змісту. Фабрикацією можна вважати і приписування кому-небудь

заяв, що він ніколи не робив. Проявом дезінформації, фальсифікації та фабрикації можна вважати і опублікування правдивої інформації, коли вона втратила свою актуальність. У цьому ж ракурсі можна розглядати і не точне цитування, коли приводиться частина фрази або виступу, що відображає думку в іншому контексті, протилежно значенню поданому автором. Цей аспект інформаційного забезпечення дорожнього руху також заслуговує розгляду як наукової проблеми, що як чинник єдиного інформаційного простору України визначається окремими дослідниками [2, 68]. Для виявлення нещирості, дезінформації та маніпулятивних, негативного змісту прийомів необхідно: по-перше, уточнити відомості через незалежні один від одного джерела, по-друге, використати технічні засоби контролю, по-третє, створити перевіірочні ситуації, по-четверте, вивчити об'єкта з цілеспрямованою увагою.

Системні ознаки єдиного інформаційного простору безпеки дорожнього руху можна подати наступним чином: технологічною специфікою видів інформаційних ресурсів, що застосовуються суб'єктами системи (текстові, графічні дані, бази даних, комп'ютерні програми, аудіо-відеодані тощо); кількість суб'єктів, які інформаційно взаємодіють у системі відносин; територія, де розташовані суб'єкти та об'єкти відносин, що охоплені єдиним сегментом інформаційної сфери (територія країни, регіону, району, міста іншого населеного пункту тощо); правила організації обміну інформаційними ресурсами між суб'єктами (маршрутизація, протоколи обміну даними тощо); швидкість обміну інформаційними ресурсами між об'єктами комунікації для потреб суб'єктів; типи каналів (технологій) обміну інформаційними ресурсами між об'єктами передачі-прийому даних (провідний, оптоволоконний, супутниковий канал), що нормативно застосовуються суб'єктами телекомунікації тощо.

Належне функціонування єдиного інформаційного простору у сфері безпеки дорожнього руху зумовлено також і необхідністю підвищення ефективності процесів, що здійснюються в системі через визначення технічних і технологічних інновацій, що пропонуються новими здобутками науково-технічного прогресу через інформатику. У цьому сенсі існує потреба виділення в складі правової інформатики її інституційного напрямку, що пропонується назвати умовно правова інформатика забезпечення дорожнього руху.

У складі правової інформатики забезпечення дорожнього руху як комплексний субінститут має сформуватися правовий режим подання інформації через засоби масової комунікації. Інформаційно-правові засади цього субінституту визначаються з того, що держава покликана здійснювати боротьбу не тільки з проявами обмеження свободи слова та доступу громадян до інформації. На неї також покладається функції забезпечення дотримання норм суспільної моралі, у тому числі поширення у ЗМІ культу насильства, жорстокості, розголошення інформації, що становить державну та іншу передбачену законом таємницю, а також конфіденційної інформації, що є власністю держави або спрямована на забезпечення національних інтересів суспільства; намагання маніпулювати суспільною свідомістю, зокрема, шляхом поширення недостовірних, неповних або упереджених повідомлень, суспільно шкідливої дезінформації. У цьому сенсі інформаційно-правові засади забезпечення дорожнього руху агрегуються із законодавством про основи національної безпеки України [6].

Висновки. Отже, єдиний інформаційний простір безпеки дорожнього руху в Україні - це сегмент єдиного інформаційного простору держави, спеціальне інформаційне середовище (сфера), де здійснюється виробництво, поширення, збирання, зберігання, використання інформації про дорожній рух. До складу єдиного інформаційного простору безпеки дорожнього руху в Україні входять: інформаційні ресурси підтримки безпеки дорожнього руху – формалізовані технологічно відомості, повідомлення і т.п., що структуровані у базах даних; інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура забезпечення безпеки дорожнього руху: інформаційні, комп'ютерні і телекомунікаційні технології, науково-виробничий потенціал, організаційні структури, що забезпечують функціонування і розвиток національної інформаційної інфраструктури; система організації охорони та захисту інформації, як складової системи вищого порядку – інформаційної безпеки у сфері дорожнього руху.

Джерела та література

1. Арістова І. В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти/ За загальною ред. проф. Бандурки О. М.: монографія. – Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. – 368 с.
2. Е-майбутнє та інформаційне право: [В. Брижко, В. Цимбалюк, М. Швець, М. Коваль, Ю. Базанов]; за ред. М. Швеця. [2-е вид., доп.]. – К. : НДЦПІ АПрН України. – 2006. – 302 с.
3. Леженіна О. І. Аналіз та напрями розвитку інформаційного забезпечення міжнародної правоохоронної

- діяльності ОВС України: організаційно-правовий аспект / О. І. Леженіна // Право і безпека. – 2002. – № 4. – С. 106–108.
4. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.
5. Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України : проект Закону України від 7 липня 1998 р. № 1207 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
6. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003, № 39. – Ст. 351.
7. Цимбалюк В. С. Інформаційне право (основи теорії і практики): Монографія. / В. С. Цимбалюк. – К. : Освіта України, 2010. – 388 с. .
8. Шрайнер Ю. А. Концепции интеллектуальных систем / Ю. А. Шрайнер. – М. : Наука, 1988. – 134 с.

Микулец В. Единое информационное пространство: формирование и применение в сфере обеспечения безопасности дорожного движения в Украине. В статье проанализировано понятие «единое информационное пространство» и интерпретировано его содержание к потребностям нормативно-правового обеспечения дорожного движения в Украине, определены особенности формирования и применения его в сфере обеспечения безопасности дорожного движения. Установлено, что единое информационное пространство безопасности дорожного движения Украины существует как органическая составляющая мирового и европейского информационных пространств, сочетающий эффективное применение трансграничной информационной инфраструктуры, учета национальных интересов и экономической целесообразности, поддержания надлежащего уровня информационной безопасности. В состав единого информационного пространства безопасности дорожного движения в Украине входят: информационные ресурсы поддержки безопасности дорожного движения - формализованные технологически сведения, сообщения и т. п., которые структурированы в базах данных; информационно-телекоммуникационная инфраструктура обеспечения безопасности дорожного движения: информационные, компьютерные и телекоммуникационные технологии, научно-производственный потенциал, организационные структуры, обеспечивающие функционирование и развитие национальной информационной инфраструктуры; система организации охраны и защиты информации как составляющей системы высшего порядка – информационной безопасности в сфере дорожного движения.

Ключевые слова: информация, информационное общество, единое информационное пространство, безопасность дорожного движения, госавтоинспекция.

Mykulets V. Unified Information Space: Formation and Application in the Area of Traffic Safety in Ukraine. The article analyzes the concept of «unified information space» and interprets its content to the needs of normative and legal support of traffic in Ukraine, determines the features of the formation and its application in the area of the traffic safety. It was established that unified information space of the traffic safety in Ukraine exists as an organic component of the global and European information space, combining effective use of cross-border information infrastructure, considering the national interests and economic expediency, maintaining an appropriate level of information security. The structure of the unified information space of the traffic safety in Ukraine includes: information resources to support the traffic safety; informational and telecommunication infrastructure of the traffic safety; the system of the organization of information's protection and defense as a components of a higher level system - information security in road traffic.

Key words: information, information society, unified information space, traffic safety, state traffic inspectorate.

УДК [342.7 : 343.12]:342.1 (497.11)

К. Музичук

Інформаційні права і свободи людини та їх судовий захист у конституційних нормах Сербії

У статті йдеться про відображення інформаційних прав і свобод людини, їх судовий захист та особливості судочинства в Конституції Сербії відповідно до вимог демократичного суспільства. Встановлено загальний алгоритм оцінки судом правильності здійснення обмежень інформаційних прав і свобод людини, відповідно до принципів демократії. Здійснено порівняльно-правове дослідження відповідних норм Конституцій Сербії та України, виявлено резерви посилення захисту інформаційних прав людини в вітчизняному праві.

Ключові слова: інформаційні права і свободи людини, судовий захист, Конституція Сербії.